

Din cuprins

Caracteristici	3
Valoarea certificatelor	4
Multiplicator și levier	6
Scenarii Turbo Long	8
Scenarii Turbo Short	10
Răscumpărarea	13
Tranzacționare	14
Riscuri	15

Puncte de interes

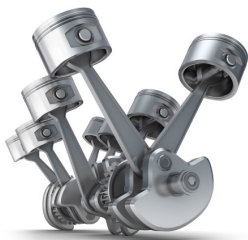

- Detalierea formării prețului certificatelor
- Scenarii posibile a fi întâlnite în tranzacționare
- Răscumpărarea certificatelor la atingerea barierei sau la maturitate
- Identificarea riscurilor asociate tranzacționării certificatelor turbo

Produse structurate

Certificate Index Turbo

Dow Jones Industrial Average — activ suport al Certificatelor Turbo Index

Indicele Dow Jones Industrial Average^{SM}, denumit și Dow®, ilustrează evoluția ponderată a prețurilor a 30 de companii lichide de pe piața Statelor Unite. Indicele acoperă toate industriile, cu excepția transporturilor și a utilităților, care sunt acoperite de indicii Dow Jones Transportation Average^{SM} și Dow Jones Utility Average^{SM}.

SSIF Broker în calitate de Emitent și de Furnizor de lichiditate este licențiată de către CME Group Index Services LLC să emită produsele structu-

rate bazate pe cotațiile indicelui Dow Jones Industrial Average. Acestea pot fi obținute, cu întârziere de aproximativ 15 min de pe website-ul www.djindexes.com și www.ssifbroker.ro în perioada în care piața de referință a acțiunilor componente este deschisă. În perioada în care piața de referință a acțiunilor componente este închisă SSIF Broker calculează valoarea teoretică a indicelui în funcție de cotațiile piețelor futures pe care se tranzacționează și va fi afișată pe site-ul www.ssifbroker.ro.

“A cunoaște valorile înseamnă a înțelege piața”

Charles Dow—Fondatorul Dow Jones Industrial Average

Despre Dow Jones

Dow Jones Industrial Average este unul dintre indicii creați de către editorul Wall Street Journal și cofondatorul Dow Jones & Company, Charles Dow. Fondat la 26 Mai 1896 este deținut în prezent de către Dow Jones Indexes, o subsidiară a CME Group. Este denumit după Dow și unul dintre asociații săi, statisticianul Edward Jones și este al doilea cel mai vechi indice bursier din Statele Unite.

Componenta *Industrială* a numelui indicelui este de natură istorică, întrucât, actualmente, cea mai mare parte a celor 30 de companii componente au puțin de a face cu tradiționala industrie grea. Acestea se tranzacționează pe piețele Nasdaq și NYSE Euronext, două dintre cele mai mari burse ale lumii.

Dow Jones Industrial Average este un produs al Dow Jones Indexes, denumirea de marketing și marcă înregistrată a CME Group Index Services LLC (“CME”), fiind astfel licențiat pentru utilizare. “Dow Jones®”, “Dow Jones Industrial Average^{SM}” și “Dow Jones Indexes” sunt mărci ale Dow Jones Trademark Holdings, LLC (“Dow Jones”) și au fost licențiate cu anumite scopuri în favoarea SSIF Broker. Certificatele Index Turbo emise nu sunt sponsorizate, aprobate, vândute sau promovate de către Dow Jones, CME sau afiliații lor. Dow Jones, CME și afiliații lor nu reprezintă o garanție, expresă sau implicită pentru deținătorii Certificatelor Index Turbo sau pentru orice altă persoană în ceea ce privește oportunitatea tranzacționării Produselor. Singura relație între Dow Jones, CME, afiliații lor și Deținătorul Licenței este licențierea anumitor denumiri și mărci înregistrate ale Dow Jones și ale Dow Jones Industrial Average, care este determinat, compus și calculat de către CME fără influența SSIF Broker sau a Certificatelor Index Turbo. Dow Jones și CME nu au nici o obligație să ia în considerare nevoile SSIF Brokeru ale deținătorilor de Certificate Index Turbo în vederea determinării, compunerii și calculării indicelui Dow Jones Industrial Average. Dow Jones, CME și afiliații lor nu sunt responsabili și nu au participat la determinarea programării emisiunii, a calculării prețului și a cantității emise pentru Certificatele Index Turbo sau în determinarea sau calculul formulei de conversie în bani a Certificatelor Index Turbo. Dow Jones, CME și afiliații lor nu au nici o obligație sau îndatorire în legătură cu administrarea, marketingul sau tranzacționarea Certificatelor Index Turbo.

Caracteristicile Certificatelor Turbo

CertIFICATELE TURBO LONG îi dau posibilitatea investitorului de a profita de pe urma unei piețe aflate în creștere. În cazul în care valoarea activului suport crește, și valoarea certificatelor Turbo Long crește într-o manieră echivalentă, luând în considerare orice rata de schimb valutar aplicabilă.

CertIFICATELE TURBO SHORT oferă investitorului posibilitatea de a profita de pe urma unei piețe aflate în declin. Aceste certificate urmăresc evoluția activului suport într-o manieră inversă. Dacă valoarea activului suport scade, valoarea certificatului Turbo Short crește într-o manieră echivalentă, luând în considerare orice rată de schimb valutar aplicabilă.

Diferența dintre un certificat Turbo și un certificat simplu constă în faptul că suma necesară pentru o investiție care să poată să dea aceeași rată de participare în activul suport, este considerabil mai mică.

O caracteristică a Certificatelor Turbo este posibilitatea setării unei Bariere (un nivel de stop loss), care, în cazul în care va fi atinsă, va genera închiderea prematură a emisiunii. În funcție de prețul mediu la care certificatul Turbo este lichidat, investitorii vor primi o valoare de răscumpărare. În cel mai negativ scenariu posibil, valoarea de răscumpărare este zero, astfel că pierderea maximă în cazul Certificatelor Turbo este suma investită inițial.

CertIFICATELE TURBO

CertIFICATELE TURBO sunt considerate investiții cu risc crescut și sunt, din acest motiv, potrivite pentru investitori activi și cu experiență, care au toleranță crescută pentru risc.

Toți potențialii investitori trebuie să hotărască oportunitatea acestor investiții prin prisma factorilor de care sunt influențați. În particular, fiecare potențial investitor trebuie să aibă suficiente cunoștințe și experiență pentru a face o evaluare obiectivă asupra impactului pe care investiția în Certificate Turbo o poate avea asupra portofoliului său.

Acest document nu constituie o invitație de a investi în Certificate Turbo și a fost întocmit pentru informarea investitorilor. Pentru o informare completă în privința caracteristicilor produselor și a riscurilor este necesară studierea prospectului de bază și a termenilor finali aferenți emisiunilor, disponibili la adresa www.ssifbroker.ro.

Valoarea certificatelor

În mod tradițional, valoarea unui certificat turbo reprezintă diferența dintre prețul activului suport și nivelul de exercitare al certificatului, acesta reprezentând cel mai nefavorabil preț al activului suport la care se poate închide emisiunea de certificate.

Valoare Turbo Long = Preț activ suport – Preț de exercitare

Valoare Turbo Short = Preț de exercitare – Preț activ suport

În anumite cazuri, trebuie considerată și valoarea *multiplicatorului* în calculul valorii unui certificat turbo. În funcție de valoarea activului suport (valoarea Dow Jones Industrial Average este de aproximativ 16500 USD, în timp ce rata de schimb EUR/USD este de aproximativ 1.3 USD), pentru a asigura o bună accesibilitate investitorilor, se aplică un multiplicator valorii certificatului. De exemplu, Dow Jones Industrial Average are un multiplicator de 1000. Acest lucru înseamnă că pentru a avea o expunere pentru întreaga valoare a indicelui este nevoie a fi achiziționate un număr de 1000 de certificate.

Perioada de tranzacționare a indicelui Dow Jones Industrial Average se suprapune în mod normal numai două ore cu perioada de tranzacționare a Certificatelor Turbo la Bursa de Valori București. Pentru a asigura valoarea minimă de răscumpărare a certificatelor, în calculul prețului certificatului este introdusă o valoare constantă, numită primă.

Pret Turbo Long

$$\frac{[(\text{Valoarea justă a activului suport} - \text{Valoarea de exercitare}) + \text{Primă}]}{\text{Multiplicator}} \times \text{Rata de schimb valutar}$$

Pret Turbo Short

$$\frac{[(\text{Valoarea de exercitare} - \text{Valoarea justă a activului suport}) + \text{Primă}]}{\text{Multiplicator}} \times \text{Rata de schimb valutar}$$

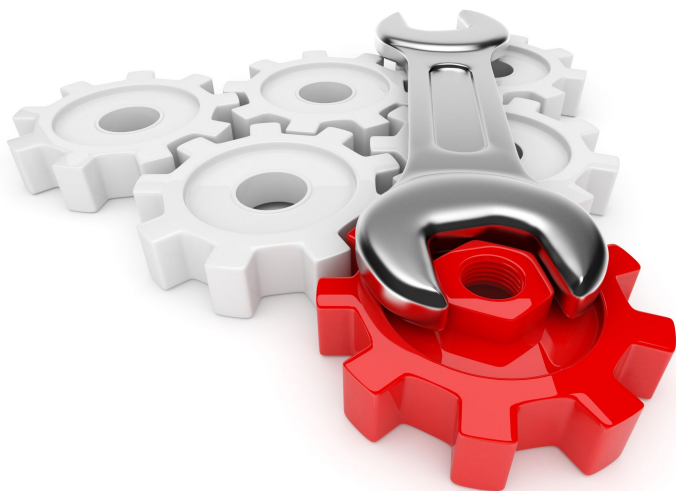
Valoarea justă a activului suport se calculează ca și **Valoare curentă a indicelui + Dobânda** pentru perioada rămasă până la Data Maturității – **Dividende** de încasat.

Dobânda se calculează ca și cost de finanțare pentru valoarea de închidere din ziua precedentă pentru activul suport până la maturitatea certificatelor, luând în calcul dobânda LIBOR USD la 3 luni plus o marjă de 3.25%.

Dobânda se calculează numai pentru certificatele Turbo Long, pentru certificatele Turbo Short valoarea sa fiind zero.

Calendarul dividendelor companiilor constituente ale indicelui Dow Jones Industrial Average va fi preluat și publicat de către SSIF Broker pentru informarea investitorilor.

Rata de schimb valutar reprezintă valoarea cursului USD/RON determinată de către Banca Națională a României în ziua precedentă și publicată pe site-ul www.bnro.ro și este fixă pe toata durata de viața a produsului.

<u>Activ suport</u>	<u>Valoare</u>
Valute_____	0.01
Acțiuni_____	1-10
Mărfuri_____	1-10
Indici bursieri_____	10-1000
DJIA_____	1000

Multiplicator și levier

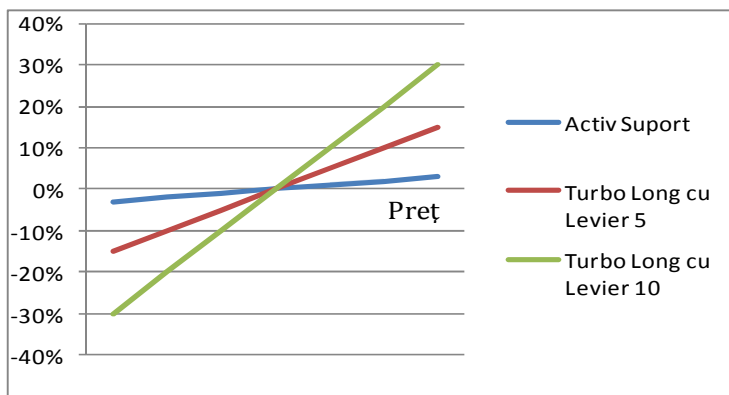
Suma necesară investiției într-un certificat turbo care să ofere aceeași rată de participare în activul suport ca și o investiție directă în activul suport este considerabil mai mică. Prin urmare, în cazul unei investiții în certificate turbo, câștigul procentual în cazul unei creșteri a activului suport (pentru certificatele turbo long) sau a unei scăderi a activului suport (pentru certificatele turbo short) este mai mare decât în cazul investirii aceleiași sume direct în activul suport. Similar, pierderea potențială dată de scăderea activului suport (pentru certificatele turbo long) sau creșterea activului suport (pentru certificatele turbo short) este mai mare decât cea generată de investirea aceleiași sume direct în activul suport. Acesta este efectul de levier. Investitorii trebuie să fie conștienți de faptul că efectul de levier în cazul certificatelor turbo ar putea duce la un câștig sau la o pierdere mai mare raportată la investiție decât ar fi posibil în

cazul unei investiții directe în activul suport. Multiplicatorul activului suport față de certificatele emise este de 1000, înțelegând prin aceasta că este nevoie de o investiție în 1000 de certificate pentru a egala expunerea unei investiții de o unitate în activul suport.

Deoarece prețul de referință al activului suport se schimbă în mod continuu, levierul unui certificat Turbo este fixat în momentul achiziției certificatului. După cumpărarea certificatului Turbo, levierul va rămâne constant pe toată durata de viață a investiției.

Efectul de levier asupra prețului

Fiecare produs are propriul său levier. Valoarea levierului depinde în principal de valoarea activului suport și de prețul certificatului.

Formula de calcul a levierului

$$\text{Levier} = \frac{\frac{\text{Valoare activ suport}}{\text{Multiplicator}} \times \text{Rata de schimb valutar}}{\text{Preț certificat}}$$

Valoarea levierului fiecărui produs este calculată în permanență de către emitent și publicată pe pagina de prezentare a produsului, în cadrul www.ssifbroker.ro.

Scenarii exemplificative Turbo Long

Date inițiale

Valoare de referință activ suport pentru ziua precedenta = **16537,37 puncte**
 Valoare curentă activ suport: **16512 puncte**
 Dobândă până la maturitate pentru 142 zile: **227 USD** (LIBOR USD 3 luni = 0.29%)
 Dividende de încasat până la maturitate: **262.99 USD**
 Prima: **10**
 Multiplicator: **1000**
 Rata de schimb valutar: **3.2465**
 Valoare de exercitare: **15800 puncte**
 Nivel de barieră: **15850 puncte**

Preț Certificat = $[(16512+227.22-170.78-15250)+10]/1000*3.2465=4.31$

Variante de evoluție (calculate după o perioadă de 12 zile)

Preț activ suport(USD)	Preț certificat(RON)	Levier	Observații
17700	8,17	7,03	
17100	6,22	8,92	
16500	4,27	12,53	
15900	2,33	22,19	
15300	0,38	131,39	Atingere bariera

Scenariul I – valoarea curentă a indicelui crește

Valoarea curentă a indicelui crește cu 588 puncte, de la 16512 la 17100, adică o creștere de 3,56 %. Valoarea certificatului Turbo Long crește la 6.22 RON, **respectiv +44.31%**, rezultat obținut în urma calculului:

$$[(17100+227.22-170.78-15250)+10]/1000*3.2465=6.22$$

Scenariul II – valoarea curentă a indicelui scade dar nu se atinge bariera:

Valoarea curentă a indicelui scade cu 612 puncte, de la 16512 la 15900, adică o scădere de 3,70%. Valoarea certificatului Turbo Long scade la 2,33 RON, **respectiv -45.93%**, rezultat obținut în urma formulei:

$$[(15900+227.22-170.78-15250)+10]/1000*3.2465=2.33$$

Scenariul III – valoarea curentă a indicelui scade și se atinge bariera:

Valoarea curentă a indicelui scade cu 1212 puncte, de la 16512 la 15300, adică o scădere de 7,34%. Valoarea certificatului Turbo Long scade la 0,38 RON. În acest moment tranzacționarea certificatelor este suspendată, iar emitentul va comunica investitorilor valoarea de răscumpărare a certificatelor. În funcție de închiderea pozițiilor de acoperire a riscului, deschise de emitent în contraparte la certificatele emise, valoarea de răscumpărare poate fi semnificativ mai scăzută decât ultima cotație de dinainte de atingerea barierei.

Scenarii exemplificative Turbo Short

Date inițiale

Valoare de referință activ suport pentru ziua precedentă = **16537,37 puncte**

Valoare curentă activ suport: **16512 puncte**

Dobândă până la maturitate pentru 268 zile: **0**

Dividende de plătit până la maturitate: **170,78 USD**

Prima: **10**

Multiplicator: **1000**

Rata de schimb valutar: **3.2465**

Valoare de exercitare: **17100 puncte**

Nivel de barieră: **17050 puncte**

Preț Certificat = $[17100 - (16512 + 0 - 170.78) + 10] * 3.2465 / 1000 = 2.50$

Variante de evoluție (calculate după o perioadă de 12 zile)

Preț activ suport(USD)	Preț certificate(RON)	Levier	Observații
17050	0,75	73,88	Atingere bariera
16800	1,56	34,94	
16500	2,53	21,13	
16200	3,51	14,99	
15900	4,48	11,52	

Scenariul I – valoarea curentă a indicelui scade:

Valoarea curentă a indicelui scade cu 312 puncte, de la 16512 la 16200, adică o scădere de 1,89%. Valoarea certificatului Turbo Short **crește** la .42 RON, respectiv **cu 40.4%**, rezultat obținut în urma calculului:

$$[17100 - (16200 + 0 - 170.78) + 10] * 3.2465 / 1000 = 3,51$$

Scenariul II- valoarea curentă a indicelui crește dar nu atinge bariera:

Valoarea curentă a indicelui crește cu 288 puncte, de la 16512 la 16800, așadar o creștere de 1,74%. Valoarea certificatului Turbo Short scade la 1,56 RON, respectiv cu 18% , rezultat obținut în urma calculului:

$$[17100-(16800+0-170.78)+10]*3.2465/1000=1.56$$

Scenariul III – valoarea curentă a indicelui scade și se atinge bariera:

Valoarea curentă a indicelui crește cu 538 puncte, de la 16512 la 17050, adică o creștere de 3,25%. Valoarea certificatului Turbo Short scade la 0,75 RON. În acest moment tranzacționarea certificatelor este suspendată, iar emitentul va comunica investitorilor valoarea de răscumpărare a certificatelor. În funcție de închiderea pozițiilor de acoperire a riscului, deschise de emitent în contraparte la certificatele emise, valoarea de răscumpărare poate fi semnificativ mai scăzută decât ultima cotație de dinainte de atingerea barierei.

Răscumpărarea certificatelor

Răscumpărarea certificatelor la atingerea barierei

În eventualitatea atingerii barierei unui Certificat Index Turbo se vor aplica următorii pași:

1. Tranzacționarea produsului este suspendată, la solicitarea emitentului.
2. Emitentul va face publică Valoarea de răscumpărare la atingerea barierei, în funcție de închiderea pozițiilor de acoperire a riscului luate de către Emitent în contraparte și care în situații deosebite de piață (în care valoarea activului suport depășește într-atât valoarea de exercitare încât valoarea teoretică a certificatelor să devină una negativă) poate fi, în cel mai rău caz, egală cu zero.
3. În situația în care valoarea de răscumpărare la atingerea barierei este mai mare ca zero, în ziua T+5 (**Data decontării**) emitentul va plăti către Depozitarul Central contra-valoarea produselor structurate care au atins bariera, la valoarea de răscumpărare determinată.
4. Depozitarul Central va plăti către intermediari sumele corespunzătoare deținerilor fiecăruia, aceștia alocând ulterior sumele către clienții lor.

Răscumpărarea certificatelor la maturitate

În momentul în care un Certificat Index Turbo a ajuns la maturitate, se vor aplica următorii pași:

1. Tranzacționarea produsului este suspendată.
2. Emitentul va comunica valoarea de răscumpărare la exercitare, calculată ca fiind

Pentru Certificatele Index Turbo Long:

$[(\text{Prețul final de referință} - \text{Valoare de exercitare}) + \text{Prima reziduală}] / \text{Multiplicator} \times \text{Rata de schimb valutar}$

Pentru Certificatele Index Turbo Short:

$[(\text{Valoarea de exercitare} - \text{Prețul Final de Referință}) + \text{Prima reziduală}] / \text{Multiplicator} \times \text{Rata de schimb valutar}$

3. În ziua T+5 (Data decontării) Emitentul va plăti către Depozitarul Central contra-valoarea produselor structurate care au ajuns la maturitate, la valoarea de răscumpărare determinată.
4. Depozitarul Central va plăti către intermediari sumele corespunzătoare deținerilor. fiecăruia, aceștia alocând ulterior sumele către clienții lor.

Informații despre tranzacționare

Identificarea certificatului

Certificatele Turbo emise de SSIF Broker sunt identificate printr-un cod ISIN. Acest cod vă rămâne neschimbat pe toată durata de viață a certificatului. De exemplu, un certificat Turbo Long va fi identificat prin denumirea **BKDOWL1**, iar un certificat Turbo Short prin denumirea **BKDOWTS1**. Astfel, simbolul **BK** este un element de identificare a emitentului, elementul **DOW** identifică activul suport, **TL** sau **TS** indică tipul certificatului (Turbo Long sau Turbo Short) iar cifra **1** identifică numărul emisiunii.

Lichiditatea certificatelor

Certificatele Turbo emise de SSIF Broker vor fi tranzacționate pe Bursa de Valori București, în intervalul orar 10.15-18.30. SSIF Broker este Market Maker (furnizor de lichiditate), acest lucru însemnând că SSIF Broker va furniza lichiditate prin afișarea de cotații ferme în piață pentru certificatele emise, în intervalul de tranzacționare.

În momentul în care un investitor cumpără un certificat, contrapartea lui poate să fie și un alt investitor care la acel moment oferă un preț mai bun decât furnizorul de lichiditate. În anumite situații, se poate întâmpla ca furnizorul de lichiditate să nu fie prezent în piață. Acest lucru poate fi cauzat de suspendarea de la tranzacționare a activului suport sau când există disfuncționalități tehnice în sistemul emitentului sau în sistemul unei piețe pe care emitentul își realizează operațiunile de acoperire a riscului. În astfel de situații investitorii pot contacta reprezentanții emitentului pentru oferirea de cotații pe piața Deal.

Taxe și comisioane

În activitatea de tranzacționare, investitorii trebuie să ia în calcul și valoarea comisionului pe care îl plătesc intermediarului prin care realizează tranzacțiile. De asemenea, investitorul se poate afla în situația de a plăti impozite referitoare la câștigurile din investiția în certificate, obligații care îi revin în exclusivitate investitorului. Impozitarea câștigurilor din tranzacționarea certificatelor depinde de regimul fiscal din țara de origine a investitorului.

Riscuri asociate Certificatelor Turbo

Valoarea activului suport

Prețul de piață al Certificatelor Turbo este de așteptat în orice moment să fie afectat de schimbări ale nivelului Activului Suport de care sunt legate. Este imposibil de anticipat în ce fel nivelul Activului Suport relevant va evolua în timp. Factorii care pot contribui asupra valorii Activului Suport sunt pe de o parte rata profitului Activului Suport și poziția financiară, iar pe de altă parte perspectivele emitentului Activului Suport sau a componentelor sale. Potențialii investitori trebuie să înțeleagă de asemenea că deși valoarea de piață a Certificatelor Turbo este direct legată de Activul Suport și va fi influențată (pozitiv sau negativ) de acesta, orice modificare a valorii de piață poate să nu fie comparabilă și poate fi disproporționată.

Rata dobânzii

Investițiile în Certificate Turbo pot implica riscul ratei dobânzii, în funcție de moneda în care este denominat Activul Suport și emisiunea de Certificate Turbo. O varietate de factori pot influența ratele dobânzilor.

Volatilitatea

Termenul se referă la frecvența actuală, la cea anticipată și la amploarea modificărilor prețului de piață, pornind de la Activul Suport. Volatilitatea este afectată de o serie de factori, cum ar fi elementele macroeconomice, tranzacțiile speculative, cererea și oferta de opțiuni, evoluția contractelor futures și evoluția altor piețe de instrumente derivate.

Ratele de schimb valutar

Aceste rate ar putea, în anumite circumstanțe, să fie afectate de diverși factori cum ar fi fluctuații ale ratelor de schimb între oricare monede în care se poate face vreo plată în legătură cu Certificatele Turbo și orice monedă în care Activul Suport este tranzacționat.

Perturbare

Dacă se specifică în Condițiile produsului (Capitol al Prospectului de bază), Agentul de calcul poate stabili că un eveniment disturbator în piață a avut loc la un moment dat. Un astfel de eveniment poate duce la o ajustare a prețului sau la o delistare. O astfel de situație poate afecta valoarea Certificatelor Turbo și/sau poate amâna decontarea acestora. Potențialii cumpărători ar trebui să studieze Condițiile și să verifice dacă/sau modul în care astfel de dispoziții se aplică pentru Certificatele Turbo emise.

Solvabilitatea

Orice persoană care achiziționează Certificate Turbo se bazează pe solvabilitatea Emitentului.

Despre SSIF Broker

Misiunea SSIF Broker este aceea de a pune la dispoziția clienților flexibilitatea, seriozitatea, transparența societății și politica investițională prudentă, experiența, tradiția, și profesionalismul în scopul de a oferi un management eficient al resurselor financiare, prin plasamente diversificate.

Realizări ale SSIF Broker

- Veritabil pionier în promovarea pieței de capital, SSIF Broker, începând cu 1995 s-a implicat în listarea la Bursa de Valori București a unora dintre cele mai prestigioase societăți din România, și a cotaț 11 dintre cele 12 societăți listate inițial la BVB, pregătind și introducând la tranzacționare un număr de 45 de companii.
- În anul 2005, SSIF Broker a devenit prima și până în prezent singura societate de investiții financiare listată la Bursa de Valori București, la categoria I și componentă a indicelui BET.
- Începând cu 2010 compania și-a dezvoltat activitatea în calitate de Market Maker, realizând operațiuni în această calitate pe acțiunile Fondul Proprietatea și derivate pe acțiunile SIF Muntenia și Fondul Proprietatea, dar și Aur, Petrol și Grâu.
- Produsele Structurate emise de SSIF Broker sunt primele de la Bursa de Valori București dezvoltate exclusiv în România.

SSIFBROKER
intermediem succesul

Contact

Cal. Moșilor nr. 119, Cluj-Napoca

Tel. 0364-401708, 0364-401709

Fax 0364-401710

email: secretariat@ssifbroker.ro

www.ssifbroker.ro